

2. Az Abtv. 27. §-a szerint az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette. Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani.

A panaszos a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló 1990. évi IV. törvény alapján nyilvántartott egyházként 1990. évtől folytat tevékenységét. A panaszos a 2012. január 1-i hatályba lépett 2011. évi CCVI. tv. alapján nem kapott egyházi státuszt. A 6/2013. (III. 1.) AB határozattal (a továbbiakban: ABh.) Alkotmánybíróság – részben a panaszos indítványára – a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény (a továbbiakban: Ehtv.) több rendelkezését a hatálybalépésére visszamenőleges hatállyal megsemmisítette, illetve megállapította, hogy azok a hatálybalépésüktől kezdődően nem alkalmazhatóak. Az ABh. kifejezetten rögzítette, hogy a panaszos az egyházi jogállását nem veszítette el.

A Magyar Államkincstár határozata, a Fővárosi Törvényszék ítélete sérti a panaszosnak az Alaptörvény VII. cikk (1) bekezdésében elismert, a vallásszabadsághoz való jogát, ellentétesek a fentiekben hivatkozott ABh. rendelkezéseivel, illetőleg az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésébe ütköző önkényes megkülönböztetést eredményeznek. Az alkotmányellenes megkülönböztetés összehasonlítható – azonos csoportba tartozó – körben, a köznevelési intézmények fenntartói viszonylatában áll fenn. A panaszossal szemben hátrányos az a megkülönböztetés, amely a Kvtv. 43.§ (1) bek. b) pontjában meghatározott működési támogatásra való jogosultságát nem ismeri el. A jelen helyzet elsődlegesen annak következtében állt elő, hogy a működési támogatás igénybevételének részletszabályait az ágazati jogszabályok – köznevelési törvény ill. az annak végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII.28.) Korm. rendelet – tartalmazzák. E jogszabályoknak az ABh. szerinti módosítása nem történt meg, mely körülmény lehetőséget ad a jogalkalmazóknak arra, hogy a panaszos működési támogatásra való jogosultságát elutasítsák.

A fentiekben túl a támadott döntés sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből fakadó jogbiztonság követelményét és a szerzett jogok védelmét is. A Panaszos 1990. óta egyházként működik, és az Alkotmánybíróság a 6/2013. (III.1.) AB határozatában kifejezetten rögzítette, hogy egyházi jogállását nem veszítette el. Ehhez képest a jogalkalmazás a Panaszos vonatkozásában egy, az Alkotmánybíróság által kifejezetten kizárt jogállapotot alkalmaz tovább.

3. Az ABh. indokolásának [215] pontja kifejezetten rögzítette, hogy a panaszos az egyházi jogállását nem veszítette el.

Az Alkotmánybíróság ezen döntése erga omnes hatállyal bír, az mindenkire nézve kötelezően, az Alaptörvény VII. cikk (1) bekezdéséből következően mondta ki, hogy a panaszos az egyházi jogállását nem veszítette el, továbbra is egyháznak minősül.

A panaszos álláspontja szerint az eljáró hatóságok és a bíróságok a jogszabályokat az Alaptörvény 28. cikke és az Abtv. 39. § (1) bekezdése alapján nem értelmezhetik másként,

mint ahogy azokat az Alkotmánybíróság egy adott alapjog vonatkozásában értelmezte. Ebből következően a panaszos álláspontja szerint sérti az Alaptörvény VII. cikk (1) bekezdését az a bírói döntés, amely az Alkotmánybíróság döntésétől eltérően értelmezi az Ehtv. és a köznevelési törvény ill. az annak végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII.28.) Korm. rendelet rendelkezéseit.

Önmagában az Alkotmánybíróság határozata, valamint az alkotmánybírói határozat törvény erejénél fogva biztosított kötőereje elegendő ahhoz, hogy a hatóságok és a bíróság a Panaszost úgy tekintse, mint amely szervezet 2012. május 20. napját követően is folyamatosan és szakadatlanul olyan egyháznak minősül, amely a technikai számra jogosult. Éppen ezért tartja továbbra is jogszabálysértőnek a korábbi perben támadott, egyházi kiegészítő támogatásra való jogosultságot megtagadó határozatok, bírói ítéleteket. A Tisztelt Alkotmánybíróság korábbi döntését maradéktalanul betartva a Panaszost 2012. május 20. napja után is a bevett egyházakkal azonos jogok és kötelezettségek illetnék, melynek része az a perben érvényesíteni kívánt igény is.

Ellenkező jogértelmezés elfogadása esetén az Alkotmánybíróság határozatai kiüresedhetnének, mivel az eljáró hatóságok és bíróságok a saját kedvük és kényük szerint dönthetnének arról, hogy eljárásuk során követik-e az Alkotmánybíróság döntésében foglaltakat. A contra legem jogalkalmazás jelen esetben megalapozza az alaptörvény ellenességét. A támadott Kúria ítélet ugyanis sérti az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdését, mivel az eljáró bíróság a panaszosnak az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdésében foglalt jogait azáltal sértette meg, hogy egy mindenkire kötelező érvényű jogszabályt figyelmen kívül hagyott. A jelen ügyben a közigazgatási hatóságok és az eljáró bíróságok jogértelmezése túlmutat az egyedi jogszabály-alkalmazási kérdésen, és ténylegesen az Alkotmánybíróság határozatával szembeni ellenállást valósít meg. Ez a helyzet az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdésében rögzített hatalommegosztás elvének sérelmét is felveti, mivel a végrehajtó és bírói hatalom az Alkotmánybíróság kötelező erejű döntésében foglalt alapjogi értelmezést figyelmen kívül hagyja.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, észszerű határidőn belül bírálja el. Az eljáró bíróság a sérelmezett ítéletet az Abh-ban foglaltak és az Abtv-ben előírt kötelezettséget figyelmen kívül hagyva hozta meg, mellyel sérült a panaszosnak a tisztességes bírói eljáráshoz való joga.

Jelen ügy központi alkotmányjogi jelentőségű kérdése túlmutat a Panaszos egyedi támogatási igényén. Az ügy lényege az, hogy az Alkotmánybíróság erga omnes hatályú döntése mennyiben köti a később eljáró közigazgatási hatóságokat és bíróságokat akkor, amikor a jogszabályi környezet időközben megváltozik. Amennyiben az Alkotmánybíróság alapjogértelmezésére vonatkozó megállapítása a jogalkalmazás számára figyelmen kívül hagyhatóvá válik, úgy az Alkotmánybíróság döntéseinek kötelező ereje kiüresedik, ami a jogállamiság, a hatalommegosztás és a jogbiztonság súlyos sérelmét eredményezi.

4. A panaszos 2013. szeptember 1. napját követően kérte egyházkénti elismerését az illetékes minisztertől az Ehtv. 2019. április 14. napjáig hatályos 33.§ (1) bekezdése szerint. Az eljárás a panaszos képviselőjének 2014. júniusi bizottsági meghallgatását követően az Országgyűlés elé került, ahol 2019. április 14. napjáig folyamatban volt, majd az Ehtv. 2019. április 15. napján hatályba lépett módosítása alapján megszűnt.

Jelen ügy alapját képező közigazgatási és bíróság eljárás tárgya a panaszost mint köznevelési intézmény fenntartót 2024. évben megillető egyházi kiegészítő támogatás. A panaszos a köznevelési intézmények működtetésére a Kvtv. 43.§ (1) bek. b) pontja alapján 2024. január 1. és 2024. december 31. közötti időszakra 318.792.000 Ft működési támogatásra jogosult.

5. Megjegyzi a panaszos, hogy tisztában van azzal, hogy az Abh. meghozatala óta megváltozott a szabályozási környezet mind az Alaptörvény, mind pedig az Ehtv. vonatkozásában, így a közigazgatási hatósági eljárásban az időközben bekövetkezett jogszabályváltozásokra figyelemmel kellene a hatóságnak új határozatot hoznia. Ettől függetlenül kiemelkedő alkotmányjogi jelentőséget tulajdonít a panaszos annak a kérdésnek, hogy az Alkotmánybíróság határozatai mennyiben kötik az azt követően eljáró hatóságokat és bíróságokat, így az alkotmányjogi panasz az időközben bekövetkezett jogszabályváltozásoktól függetlenül kiemelkedő fontossággal bír.

Nem eshet a panaszos terhére az a körülmény, hogy a 2013-ban kezdeményezett egyházi elismerési eljárás 2019. április 14-ig nem vezetett eredményre, majd a törvény erejénél fogva megszűnt.

A panaszos az Ehtv. 2019. április 15. napján hatályba lépett rendelkezései alapján a Fővárosi Törvényszék előtt ismételt kezdeményezte nyilvántartásba vett ill. bejegyzett egyházkénti nyilvántartásba vételét, melynek alapján 2019. 04. 15. napjára visszamenő hatállyal nyilvántartásba vett egyházként jegyezte be a Törvényszék, majd 2022.10.05-i hatállyal bejegyzett egyházi státuszt szerzett. A Kúria mint felülvizsgálati bíróság határozatával azonban a bejegyzett egyházi nyilvántartásbavételt hatályon kívül helyezte, így a Panaszos jelenleg ismételt nyilvántartásba vett egyházi státusszal rendelkezik.

Nem képezi jelen eljárás tárgyát annak vizsgálata, hogy a 2012. évet követően fennmaradó egyházi státuszt a jogalkotó később miként harmonizálja a hatályos jogszabályi környezettel. A 2019. április 15. napjától az Ehtv.-ben hatályba lépett módosítások akként értelmezhetőek, hogy a jogalkotó a kialakult helyzetet rendezni kívánta (erre is utal az Ehtv 37.§), de ez nem jelenti azt, hogy ebből arra lehetne következtetni, hogy a Panaszos a köztes időben ne lett volna egyháznak tekinthető és ne illette volna meg egyházi státuszára tekintettel költségvetési támogatás.

5. A panaszos a felülvizsgálati eljárás, valamint az azt megelőző közigazgatási hatósági és bírósági eljárás során kérelmezőként járt el, így az ügyben érintettnek minősül.

A panaszos a rendelkezésére álló rendes és rendkívüli jogorvoslati lehetőségeit kimerítette.

A bírói döntést annak alaptörvény-ellenessége érdemben befolyásolta, hiszen annak tárgya kifejezetten az volt, hogy az eljáró hatóság jogszerűen állapította-e meg a panaszost megillető költségvetési támogatás összegét.

Az egyházi kiegészítő támogatásra való jogosultság elutasításával a hatóság és a bíróság közvetlenül Panaszosnak a vallásszabadsággal kapcsolatos, az Alaptörvény VII. cikkének (4) bekezdésében meghatározott jogát megsértette, csorbította (továbbá, egyébiránt, közvetten, a fenti jogsérelem eredményeként, a Panaszos által kifejtett társadalmi feladatellátás – mint közösségi célok elérését szolgáló feladatok ellátása – tekintetében csorbította e feladatellátás kedvezményezettjeinek mindazon, Alaptörvényben biztosított jogait, melyek a Panaszos

feladatellátása során, annak útján érvényesültek, különösen az Alaptörvény XI., cikkében meghatározott művelődéshez és oktatáshoz fűződő alapvető jog. A finanszírozási jogosultság megtagadása nem kizárólag a Panaszos szervezeti jogait érinti, hanem közvetetten hátrányosan érinti a Panaszos által fenntartott köznevelési intézmények tanulóit is. Az állam finanszírozási alapon tesz különbséget egyházi intézményfenntartók között, amely a művelődéshez való jog érvényesülését is befolyásolja, és ezáltal az Alaptörvény XI. cikkében biztosított jog sérelmét is eredményezi.

A Panaszos álláspontja szerint az állam jelen ügyben megsérti az Alaptörvény VII. cikkéből fakadó világnézeti semlegesség követelményét is. A támadott döntések eredményeként az állam a támogatási jogosultság szempontjából ténylegesen rangsort állít fel egyházak között oly módon, hogy az Alkotmánybíróság által egyháznak minősített szervezetet eltérően kezel más, az Ehtv. mellékletében szereplő egyházaktól.

A Kúria végzését a panaszos 2025.10.07-én kapta kézhez, így a hatvannapos törvényi határidőn belül kerül benyújtásra a panasz. A panaszos neve nyilvánosságra hozatalához, az indítvány közzétételéhez hozzájárul, a szükséges nyilatkozatot korábban csatoltam.

Budapest, 2026.02.04.

Tisztelettel:

Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség
panaszos
jogi képviselő: Dr. Gáldi Nóra ügyvéd